

Κεφ. 23: Deinde, cum lacrimae suae, diu cohibitae, vincerent prorumperentque egrediebatur; tum se dolori dabat et paulo post siccis oculis redibat. Scribonianus arma in Illyrico contra Claudium moverat;

Κεφ. 24: Accipe nunc quid postea Nasica fecerit. Paucis post diebus cum Ennius ad Nasicam venisset et eum a ianua quaereret, exclamavit Nasica se domi non esse, etsi domi erat.

Κεφ. 45: Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur. Ille epistulam perlegit militesque adhortatur ut salutem sperent.

Κεφ. 46: Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor communis utilitatis, aut communis salutis desertor propter suam utilitatem et salutem.

Κεφ. 47: Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen Augustus dissimulavit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis.

A. Να μεταφράσετε τα παραπάνω αποσπάσματα.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις ή συνεκφορές:

lacrimae:	την γενική και αιτιατική πληθυντικού.
diu:	τα παραθετικά του επιρρήματος.
dolori:	την δοτική πληθυντικού.
arma:	την αφαιρετική πληθυντικού.
diebus:	την αιτιατική ενικού.
ianua:	την κλητική ενικού.
turrim:	την γενική πληθυντικού.
milite:	την ονομαστική ενικού.
tempus:	την κλητική ενικού.

2. Να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

cohibitae:	απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή.
prorumperentque:	την μετοχή ενεστώτα, στο θηλυκό γένος, στην γενική ενικού.
moverat:	το ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα της μέσης φωνής.
venisset:	η μετοχή μέλλοντα και στα τρία γένη.
quaereret:	δοτική γερουνδίου.
adhaesit:	α' πληθυντικό της υποτακτικής παρατατικού στην ίδια φωνή.
adhortatur:	το β' πληθυντικό της υποτακτικής του μέλλοντα.
sperent:	την αφαιρετική του σουπίνου και το γ' ενικό της προστακτικής του μέλλοντα.
deprehendit:	το ίδιο πρόσωπο στην οριστική υπερσυντελικού της ίδιας φωνής και το β' πληθυντικό στην υποτακτική υπερσυντελικού της μέσης φωνής.
dissimulavit:	το γ' ενικό οριστικής υπερσυντελικού της μέσης φωνής και την αιτιατική του σουπίνου.
induxit:	την δοτική ενικού γερουνδιακού στο αρσενικό γένος.

3.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις των αποσπασμάτων.

β. Να αναγνωρίσετε το είδος των παρακάτω προτάσεων (εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος):
«Etsi super vestem earum deprehendit canos», «donec induxit mentionem aetatis».

4.α. «cum lacrimae suae- vincerent prorumperentque»: η συγκεκριμένη συντακτική δομή να συμπτυχθεί σε μετοχική φράση.

β. «Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur». Να μεταγραφεί ο ευθύς λόγος σε πλάγιο με εξάρτηση το «Scriptor tradit».

5.α. «Ille epistulam perlegit»: να γίνει η σύνταξη παθητική.

β. «Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor communis utilitatis»: να δηλωθεί ο β' όρος σύγκρισης με διαφορετικό τρόπο.

6. «diu cohibitae»: να αναλυθεί η μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

7. «Etsi super vestem earum deprehendit canos»: να μεταγραφεί η δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχική φράση.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Η μετάφραση δε δίδεται για λόγους οικονομίας του χώρου.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

1 lacrimarum – lacrimas
diu- diutius- diutissime
doloribus

armis
diem
ianua
turrium
miles
tempus

2. cohibuisse
prorumpentis
movetur
venturus-a-um
quaerendo
adhaeresceremus
adhortaturi sitis
speratu-sperato
deprehenderat-deprehensi essetis
dissimulatus erat-dissimulatum
inducendo.

3.α. suae: επιθετικός προσδιορισμός στο lacrimae (άμεση αυτοπάθεια).
dolori: έμμεσο αντικείμενο στο dabat.
oculis: αφαιρετική του τρόπου στο redibat.
nunc: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο Accipe.
a ianua: εμπρόθετος προσδιορισμός της στάσης σε τόπο στο quaereret.
domi: επιρρηματικός προσδιορισμός της στάσης σε τόπο στο non esse.
casu: αφαιρετική του τρόπου στο adhaesit.
epistulam: αντικείμενο στο perlegit.
magis: επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού στο vituperandus est.
patriae: γενική αντικειμενική στο proditor.
utilitatis: γενική αντικειμενική στο proditor.

β. «Etsi super vestem earumprehendit canos»: δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση, η οποία εκφράζει μια πραγματική κατάσταση παρά την οποία ισχύει το περιεχόμενο της κύριας με ρήμα το “dissimulavit”, εισάγεται με τον εναντιωματικό σύνδεσμο “etsi” (στην κύρια υπάρχει το “tamen”), εκφέρεται με οριστική (“deprehendit”), χρόνου παρακειμένου και αναφέρεται στο παρελθόν (προτερόχρονο).

«donec induxit mentionem aetatis»: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας με ρήμα το “extraxit”, εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο “donec”, εκφέρεται με οριστική (“induxit”), γιατί η πράξη μας ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη και σε σχέση με την προσδιοριζόμενη κύρια δηλώνει το υστερόχρονο στο παρελθόν.

4.α. «cum lacrimae suae- vincerent prorumperentque»: lacrimis suis vincentibus prorumpentibusque.

β. «Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur»: Scriptor tradit illam casum ad turrim adhaesisse et tertio post die a quodam milite conspici et ad Ciceronem deferri.

5.α. «Ille epistulam perlegit»: epistula perlegitur ab illo.

β. «Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor communis utilitatis»: Nec magis vituperandus est proditor patriae proditore communis utilitatis.

6. «diu cohibitaе»: επιθετική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος (lacrimae), προτερόχρονο: quae diu cohibitaе erant (sunt).

7. «Etsi super vestem earumprehendit canos»: canosprehensos super vestem.

Επιμέλεια

Ομάδα Λατινικών Ε.Ο. ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

εκπαιδευτικός οργανισμός

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ